

Namenregister: Who's who?

Edward Bernays voert in *Propaganda* tal van destijds bekende personen op, voornamelijk uit de Verenigde Staten. Ze worden hier kort beschreven.

Caroline Schemerhorn Astor (1830 - 1908) was een van de belangrijkste society-dames uit New York in de negentiende eeuw. Zij behoorde tot de oude Nederlandse aristocratie van New York.

Roger Ward Babson (1875 - 1967). Een econoom en ondernemer, die in 1904 als één van de eerste Amerikanen op basis van statistieken financiële informatie over aandelenmarkten en bedrijven verkocht aan investeerders met zijn bedrijf Babson's Statistical Organization. Het bedrijf bestaat nog steeds als Babson-United Inc., maar is tegenwoordig gespecialiseerd in het management van onroerend goed en van houdstermaatschappijen van vermogende families.

P.T. Barnum (1810 - 1891) werd beroemd dankzij *The Greatest Show on Earth*, Ringling Bros. and Barnum & Bailey Circus, dat overigens pas in 2017 ophield te bestaan. Barnum begreep al snel hoe belangrijk de pers voor het circus kon zijn, en schuwde ook het gebruik van *fake news* niet. Hij betaalde een gewezen slavin om te beweren dat zij de honderdzigstige jaar oude zoogvrouw was geweest van George Washington. Toen het nieuwtje eenmaal begon te slijten, schreef hij een anonieme brief naar een krant in Boston met de bewering dat deze vrouw eigenlijk een robot was. Tegenwoordig wordt hij gezien als een pionier van public relations en marketing, met name op het gebied van evenementen. Investeren in nieuws is beter dan adverteren, was één van zijn wijsheden. Net als het spreekwoordelijke: slechte publiciteit bestaat niet.

Alva Belmont (1853 - 1933), bekend als Alva Vanderbilt van 1875 tot aan haar scheiding in 1896, was een prominente dame uit de Amerikaanse society. Bekend vanwege haar rijke schoonfamilie en haar aristocratische manier van doen, was ze ook berucht vanwege haar energie en haar feministische opvattingen. In 1909 richtte zij de Political Equality League [Politiek Gelijkheidsverbond – vert.] op om stemmen te winnen voor de suffragette-beweging.

Richard Bennett (1870 - 1944) was een Amerikaanse toneelacteur die aan het begin van de twintigste eeuw op Broadway in New York optrad en later in veel stomme films speelde.

Emily Newell Blair (1877 - 1951), Amerikaans schrijfster en suffragette en de eerste vrouwelijke vice-president van de Democratische partij. Stond bovendien en oprichtster van League of Women Voters in 1920 [Bond voor Vrouwelijke Kiezers – vert.].

Gustav Le Bon (1841 - 1931) studeerde in 1866 als arts af aan de Universiteit van Parijs, maar wist zich als een ware homo universalis op vele gebieden te onderscheiden, in de antropologie, psychologie, sociologie, farmacie, natuurkunde en als uitvinder. Hij schreef tientallen boeken, over zijn reizen door de Arabische wereld, India en Nepal, maar ook over fotografie, het roken van tabak en natuurkundige straling. Hij is vooral bekend geworden door zijn in 1895 gepubliceerde boek *La Psychologie des foules* [De psychologie van de massa – vert.]. Le Bon betoogt hierin dat individuen in groepsverband hun kritische vermogen verliezen en zich barbaars kunnen gaan gedragen. De theorieën van Le Bon hebben veel invloed gehad op politici uit de gehele twintigste eeuw, onder wie Adolf Hitler en Benito Mussolini.

Abraham Arden Brill (1874 - 1948), psychiater, net als Freud in Oostenrijk geboren. Vanaf zijn vijftiende woonde Brill in de Verenigde Staten, waar hij met baantjes zijn eigen studie

financierde. Beviend met Freud persoonlijk; kenner en vertaler van zijn werk naar het Engels. Hij was oprichter van zowel de New Yorkse als de Amerikaanse Vereniging voor Psychoanalyse.

Henry Thomas Buckle (1821 - 1862), een Engelse historicus die de vader van wetenschappelijke historie wordt genoemd. Hij was auteur van een niet voltooid boek over de geschiedenis van de beschaving.

Lucy Burns (1879 - 1966), een Amerikaanse suffragette die samen met Alice Paul in 1916 de National Women's Party [Nationale Vrouwenpartij – vert.] heeft opgericht.

Nicholas Murray Butler (1862 - 1947) was president van Columbia University in New York, en bovendien filosoof, diplomaat en Republikeins politicus. Als president van de Carnegie Endowment for International Peace [Carnegiestichting voor Internationale Vrede – vert.] speelde hij in 1928 een belangrijke rol bij de ondertekening van het zogeheten Kellogg-Briand pact in Parijs; een internationaal verdrag dat aanvalsoorlogen als onrechtmatig bestempelde. Butler ontving hiervoor in 1931 de Nobelprijs voor de Vrede.

Andrew Carnegie (1835 - 1919) was een Amerikaans staalmagnaat en filantroop van Schotse afkomst. Buiten Amerika is hij het meest bekend vanwege zijn bijdrage aan Carnegie Hall in New York en in Nederland vanwege de bouw van het Haagse Vredespaleis. Hij besteedde het overgrote deel van zijn fortuin aan de bouw van 2500 openbare bibliotheken in twaalf Engelssprekende landen, waaronder Schotland, de Fiji-eilanden en de Seychellen. Carnegie kon in 1903 alleen worden overgehaald een bedrag van anderhalf miljoen dollar te schenken voor de bouw van het Vredespaleis als daaraan een openbare bibliotheek werd verbonden.

Irene (1893 – 1969) en **Vernon Castle** (1887 – 1918) waren beroemde ballroomdansers die optraden op Broadway en in de eerste stomme films van de twintigste eeuw. Zij maakten dansen als de foxtrot, tango en bunny hug populair. Vernon kwam uit het Engelse Norwich, Irene uit New York.

Orion H. Cheney (1869 - 1939), Amerikaans bankier en investeerder. The American Exchange and Irving Trust Company of New York ontstond uit een fusie tussen Irving Trust en The American Exchange-Pacific Bank in 1926, waarvan Cheney eerder de president was.

Anthony Comstock (1844 - 1915) was inspecteur van de United States Postal Inspection Service en secretaris van de New York Society for the Suppression of Vice (NYSSV) [de New Yorkse vereniging voor de onderdrukking van ondeugden – vert.]. Hij was berucht als inspecteur bij de post vanwege zijn censuur op zogenaamde obscene literatuur, advertenties voor voorbehoedsmiddelen en kwakzalvers. John Saxton Sumner was zijn opvolger als secretaris van de NYSSV.

John Calvin Coolidge jr. (1872 - 1933) was de 30ste president van de Verenigde Staten. Hij diende eerst als vice-president onder Warren G. Harding over en volgde hem in 1923 op, na diens plotselinge overlijden.

Enrico Caruso (1873 - 1921), van oorsprong Napolitaanse operazanger die vanaf de vorige eeuwwisseling buitengewoon succesvol was in Italië en de Verenigde Staten. Van een grammofoonopname van Caruso uit 1902 werden voor het eerst 1,2 miljoen exemplaren verkocht, een record. Een jaar later tekende Caruso een platencontract bij de Victor Talking Machine Company.

Marie Curie (1867 - 1934) won tweemaal de Nobelprijs vanwege haar bijdragen aan de natuur- en scheikunde op het gebied van radioactiviteit en de ontdekking van de stoffen polonium en radium.

Chauncey M. Depew (1834 - 1928), Amerikaans jurist die de belangen behartigde van de spoorwegen van zakenman Cornelis Vanderbilt in en om New York. Hij was president van de New York Central Railroad System en Republikeins senator voor New York in het Amerikaanse Congres van 1899 tot 1911.

Benjamin Disraeli (1804 - 1881), Brits politicus van de Conservatieve partij. Minister-president van het Verenigd Koninkrijk in 1868 en van 1874 tot 1880.

Sergej Djagilev (1872 - 1929) was een Russische impresario die de succesvolle Ballet Russes voorstellingen aan het begin van de twintigste eeuw in Parijs introduceerde.

Thomas Edison (1847 - 1931), uitvinder en zakenman. Hij ontwierp de elektrische lamp, de phonograph (voorloper van de platenspeler), de filmcamera en de elektrische generator. Hij wordt algemeen beschouwd als de grootste uitvinder van Amerika. Zijn bedrijf Edison General Electric ging na een eerdere fusie op in het nu nog bestaande Amerikaanse bedrijf General Electric.

Miriam Amanda Wallace 'Ma' Ferguson (1875 - 1961) was de eerste vrouwelijke gouverneur van Texas. Ze vervulde die functie van 1925 tot 1927 en van 1933 tot 1935. Ze was de echtgenote van James Ferguson, gouverneur van Texas van 1915 tot 1917, die uit zijn ambt werd gezet en veroordeeld wegens corruptie. 'Ma' Ferguson maakte tijdens haar verkiezingstournees duidelijk dat zij optrad namens haar man. Texas kreeg met haar verkiezing twee gouverneurs voor de prijs van één, meldde ze haar kiezers. Bij publieke optredens bleef haar optreden beperkt tot het aankondigen van haar man, die na zijn veroordeling nooit meer een publiek ambt in Texas mocht vervullen.

Irving Fisher (1867-1947), een econoom en statisticus verbonden aan de universiteit van Yale. Vlak voor het instorten van de aandelenbeurzen op Wall Street in 1929 voorspelde hij dat de aandelenmarkt 'een permanent hoog plateau' had bereikt. Hij was oprichter van de Econometric Society in 1930.

Henry Ford (1863 - 1947), oprichter van de Ford Motor Company in 1903. Hij introduceerde in zijn autofabriek de lopende band, en produceerde betaalbare auto's voor de massa. In 1914 verbaasde hij de wereld door zijn werknemers het dubbele te betalen van wat op dat moment gebruikelijk was. Hij introduceerde in 1926 de achturige werkdag en de veertigurige werkweek. Ford geloofde in massaproductie, massaconsumptie, hoge lonen en goede arbeidsomstandigheden voor zijn werknemers, zodat zij zich de producten konden veroorloven, die ze zelf produceerden. Deze visie op de industrie en de maatschappij wordt ook wel 'Fordism' genoemd. Henry Ford bleek later een antisemiet. Hij was een van de rijkste industriëlen van zijn tijd.

Amelita Galli-Curci (1882 - 1963), een Italiaanse operazangeres die vanaf 1916 furor maakte in de Verenigde Staten.

Elbert Henry Gary (1846 - 1927) was een jurist, districtsrechter en zakenman, en bovendien van de oprichters van US Steel in 1901. Het bedrijf waarin hij de zakenbankier J.P. Morgan, industriemagnaat Andrew Carnegie en staalmagnaat Charles M. Schwab wist samen te brengen. Hij bleef president-directeur van US Steel tot zijn dood in 1927.

Mark Hanna (1837 - 1904), een Amerikaanse zakenman die eind negentiende eeuw de presidentscampagne voor de toenmalige gouverneur van Ohio, William McKinley, bedacht en financierde. Met succes: McKinley werd de 25ste president van de Verenigde Staten. Hanna kwam in de senaat terecht en werd de belangrijkste adviseur van McKinley, die op 14 september 1901 werd vermoord.

George Washington Hill (1884 - 1946) werd vanaf 1925, na het overlijden van zijn vader, de president-directeur van de American Tobacco Company. Het bedrijf kocht in 1907 het

Engelse sigarettenmerk Pall Mall, waar hij jarenlang verkoopdirecteur van was. Later introduceerde hij het merk Lucky Strike. Het werd het best verkochte sigarettenmerk in de Verenigde Staten met een marktaandeel van 38% in de jaren dertig, mede dankzij de inzet van Edward Bernays. George Hill bleef tot aan zijn dood leiding geven aan de American Tobacco Company.

Herbert Hoover (1874 - 1964) was de 31ste president van de Verenigde Staten, van 1929 tot 1933. Hij was lid van de Republikeinse partij. Tijdens de Eerste Wereldoorlog was hij verantwoordelijk voor de Commission for Relief [Commissie voor noodhulp – vert.] in België; van 1921 tot 1928 minister van Economische Zaken. Tijdens de crisis was hij een weinig populaire president. Hoover was tegen directe hulp van de overheid aan de mensen die door de crisis werden getroffen; een kwart van de werkende bevolking in 1932.

Samuel Insull (1859 - 1938), een Britse zakenman die in Chicago de spoorwegen, elektriciteits- en gasbedrijven exploiteerde. Door de crisis van 1929 verloor hij een groot deel van zijn bedrijven en rijkdom.

David Lawrence (1888 - 1973) was uitgever van verschillende conservatieve tijdschriften.

Andrew Jackson (1767 - 1845), de 7de president van de Verenigde Staten, van 1829 tot 1837. Hij maakte naam als generaal in het leger en zat als politicus zowel in het Huis van Afgevaardigden als de Senaat.

Asa Yoelson (1886 - 1950), beter bekend als Al Jolson. Hij was in de jaren twintig van de vorige eeuw de meest populaire zanger en entertainer van de Verenigde Staten en tevens de best betaalde. Hij kwam oorspronkelijk uit Litouwen.

Florence Kelley (1859 - 1932) was een sociaal geëngageerd politica en hervormster. Ze vocht tegen de werkomstandigheden van arbeiders in *sweatshops*, was tegen kinderarbeid, streed voor de achturige werkdag en voor invoering van een minimumloon. Ze was één van de oprichters van de NAACP, de National Association for the Advancement of Colored People [Nationale Vereniging voor het Verbeteren van de positie van Gekleurde Mensen – vert.]. Tevens vertaalde ze het boek *De toestand van de arbeidersklasse* in Engeland van Friedrich Engels, met wie ze was bevriend.

John Maynard Keynes (1883 - 1946) was een vooraanstaand Brits econoom, die de klassieke theorie van vraag en aanbod in een nationale economie verwierp, omdat deze per definitie tot economische bubbels en depressies leidt. Keynes legde de nadruk op de vraagkant van de economie. De overheid moest, in zijn visie, investeren in de economie van een land om de vraag te stimuleren. Zijn boek *General Theory of Employment, Interest and Money* [Algemene theorie over werkgelegenheid, rente en geld – vert.] was een standaardwerk voor economen na de Tweede Wereldoorlog tot aan de jaren tachtig van de twintigste eeuw. Na de economische crisis van 2008 staat zijn werk weer in de belangstelling.

Charles Augustus Lindbergh (1902 - 1974), de Amerikaanse vliegenier die op 20 en 21 mei 1927 als vijftientigjarige solo over de Atlantische Oceaan vloog, van New York naar Parijs. Na zijn succesvolle trans-Atlantische solovlucht toerde hij met zijn vliegtuig The Spirit of St. Louis door de Verenigde Staten en Zuid-Amerika, onder de titel *The Good Will Tour* [de goodwilltoer – vert.].

Walter Lippmann (1889 - 1974) was een beroemd Amerikaans journalist, schrijver en politiek commentator. In zijn boek *Public Opinion* uit 1922 introduceerde hij het moderne, psychologische begrip stereotype, zoals wij dat nu kennen en gebruiken. Hij won tweemaal de Pulitzer Prijs voor Journalistiek. Een keer voor zijn column 'Vandaag en morgen,' die via *The New York Herald Tribune* in vele kranten in de Verenigde Staten verscheen, van 1931 tot

1950; de ander voor zijn interview in 1960 met de toenmalig partijleider van de Communistische Partij van de Sovjet-Unie, Nikita Chroesjtsjov (1894-1971).

Emil Ludwig (1881 – 1948) was een Duits-Zwitserse schrijver die bekend was vanwege de vele historische biografieën die hij produceerde, waaronder een zeer succesvolle over Napoleon.

Lord & Taylor is het oudste warenhuis van de Verenigde Staten, opgericht in 1826 in New York. In 1914 opende het bedrijf een tien verdiepingen tellend pand aan 5th Avenue, inmiddels een monument. Het bedrijf is tegenwoordig onderdeel van Hudson's Bay en staat onder zware druk vanwege de concurrentie van internetwinkels.

R. H. Macy & Co, later beter bekend als Macy's, is een Amerikaans warenhuis dat opgericht werd in 1858 door Rowland Hussey Macy (1822-1877). November 2018 waren er 594 warenhuizen van Macy, verspreid over de Verenigde Staten, Puerto Rico en Gua.

Valentine Everit Macy Sr. (1871 - 1930) stamde uit een rijke Amerikaanse familie. Zijn grootvaders en vader hadden met rederijen en olie fortuinen verdiend. Hij was als commissaris verbonden aan het Department of Charities and Corrections [departement van publieke liefdadigheid en opvang – vert.]; naast weeshuizen, met name inrichtingen voor psychiatrische patiënten in New York. Als filantroop doneerde hij veel aan onderwijsinstellingen.

David Mannes (1866 - 1959), Amerikaans violist, componist en activist, geboren en getogen in New York. Hij gaf van 1917 tot 1941 gratis concerten in de grote hal van het Metropolitan Museum of Modern Art. Hij geloofde in muziek als een universele taal voor de mensheid en zette zich in voor muziekonderwijs voor arme mensen en Afro-Amerikanen uit Harlem.

Everett Dean Martin (1880 - 1941) was een Amerikaans journalist, schrijver, sociaalpsycholoog en filosoof, die zich inzette voor volwasseneneducatie. In het Amerikaanse tijdschrift *Forum* ging hij in 1929, na de publicatie van *Propaganda*, in debat met Bernays over nut en noodzaak van propaganda onder de titel: *Are we the victims of Propaganda?* [Zijn wij de slachtoffers van Propaganda? – vert.].

Thomas Masaryk (1850 - 1937) was van 1918 tot 1935 de eerste president van de republiek Tsjecho-Slowakije, ontstaan na het uiteenvallen van de Oostenrijks-Hongaarse monarchie na de Eerste Wereldoorlog. In 1993 werd de republiek vreedzaam opgedeeld in twee afzonderlijke staten, Tsjechië en Slowakije.

Paul Mazur (1892-1979) was bankier bij de inmiddels beruchte Amerikaanse bank Lehman Brothers, die tijdens de economische crisis in 2008 failliet ging. Mazur was een van de weinige partners die niet tot de familie behoorde, en zou meer dan 50 jaar in het bedrijf werken. In 1927 schreef hij het boek *Principles of Organization Applied to Modern Retailing* [*Principes van organisatie toegepast op de moderne detailhandel* – vert.] dat jarenlang als standaardboek werd gebruikt op managementopleidingen.

Ward McAllister (1827-1895) was een rijke negentiende-eeuwse New Yorkse advocaat, die de term *Four Hundred* [*Vierhonderd* – vert.] heeft gemunt. De *Four Hundred* refereert aan het aantal mensen dat in die tijd in de New Yorkse society van belang waren. Tevens was dit het aantal gasten dat in de balzaal van het huis van de bekende New Yorkse societydame, Mrs. Caroline Schermerhorn Astor (1830 - 1908) pasten.

John Francis McCormack (1884 - 1945) was een populaire Ierse tenorzanger, die zowel in de opera optrad als met populaire liedjes in het theater stond.

Henry Louis Mencken (1880 - 1956) was een journalist, satiricus, criticus, cynicus en vrijdenker, ook bekend als de Amerikaanse Nietzsche. Hij schreef het grootste deel van zijn carrière voor *The Baltimore Sun*. Mencken stond bekend als een uitgesproken tegenstander

van religies, populisme en de representatieve democratie. Uit zijn dagboeken bleek dat hij ook een racist en antisemiet was, hoewel dat laatste ook werd betwist omdat hij voor de Tweede Wereldoorlog al de regering aanviel vanwege haar strikte beleid om Joodse vluchtelingen te weren.

Charles Edward Merrill (1885 - 1956) was samen met Edmund C. Lynch de grondlegger van Merrill Lynch & Company, een grote Amerikaanse investeringsmaatschappij (1914 – 2009). Na de economische crisis van 2008 werd het bedrijf van de beurs gehaald en opgekocht door de Bank of America.

J.P. Morgan jr. (1867 - 1943), bankier, financier en filantroop. Hij erfde de bank J.P. Morgan & Co, alle bedrijfsbelangen en het fortuin van zijn vader, de roemruchte J.P. Morgan, die aan het eind van de negentiende eeuw grote bedrijfsmonopolies wist op te richten in de staalindustrie, aan de wieg stond van General Electric en AT&T, het eerste grote telefoonbedrijf van de Verenigde Staten.

Morgan jr. speelde een grote rol bij de financiering van de Eerste Wereldlog met leningen aan Rusland, Engeland en Frankrijk. In 1915 werd er een aanslag op hem gepleegd in zijn huis op Long Island. De Duitse aanslagpleger probeerde een embargo te forceren op de verkoop van wapens aan Engeland en Frankrijk, en zag de aanslag tevens als protest tegen het feit dat Morgan van de oorlog profiteerde. Morgan overleefde de aanslag. Na de oorlog was het zijn bedrijf, Morgan Guaranty, die de Duitse herstelbetalingen mocht managen.

Belle Moskowitz (1877 - 1933), van origine actrice, was een belangrijke sociaal werkster in New York. Zij werkte als politiek adviseur van de gouverneur van New York en vanaf 1928 voor de Democratische presidentskandidaat Al Smith. *The New York Times* noemde haar bij haar overlijden 'de machtigste vrouw in de Amerikaanse politiek.'

George Washington Olvany (1876 - 1952) was rechter in New York en leider van Tammany Hall, een Ierse vereniging die de Democraten steunde.

Ignacy Jan Paderewski (1860 - 1941), een Poolse pianist, componist, politicus en staatsman die opkwam voor Poolse onafhankelijkheid.

Alice Paul (1885 - 1977), een Amerikaanse suffragette, die de National Women's Party [Nationale Vrouwenpartij – vert.] oprichtte in 1916. Zij leidde de succesvolle campagne voor het vrouwenkiesrecht, samen met Lucy Burns (1879-1966).

Boies Penrose (1860 - 1921) was een advocaat en Republikeins politicus uit Philadelphia. Hij vertegenwoordigde de staat Pennsylvania van 1897 tot aan zijn dood in 1921.

George Harrison Phelps (1883 - 1945) begon in 1914 te werken voor het automerk Dodge, als assistent van de verkoopmanager. Net als Bernays had hij gestudeerd aan Cornell University in Ithaca in de staat New York. Phelps werd in 1915 al directeur van de advertentieafdeling van Dodge. In 1922 begon hij zijn eigen reclamebureau en nam Dodge als klant mee. Phelps schreef verschillende boeken, waaronder *Our Biggest Customer* [Onze grootste klant – vert.] in 1929, waarin hij filosofeert over de toekomst van het consumentisme als basis om de wereld te veramerikaniseren, en *Tomorrow's Advertisers and their Advertising Agencies* [De adverteerders van morgen en hun reclamebureaus – vert.]. Hij was mede-auteur van het boek *Go! Navigate Your Way to Success: 51 Short Tales that Entertain and Teach* [Doen! Vind je weg naar succes: 51 korte en vermakelijke verhalen, waar je wat van leert – vert.]

W. Z. Ripley (1867 - 1941), Amerikaans econoom, docent aan de Columbia Universiteit van New York, hoogleraar economie aan het Massachusetts Institute of Technology, hoogleraar politieke economie aan de universiteit van Harvard en antropoloog. Werd bekend met het

boek *The Races of Europe: A Sociological Study* [*De rassen van Europa: een sociologische studie – vert.*] uit 1899.

John Davison Rockefeller Jr. (1874 - 1960) was de enige zoon van de bekende medeoprichter van Standard-Oil. Hij bekleedde directiefuncties in zijn vaders bedrijf en werd ook directeur bij US Steel van bankier J.P. Morgan. Via verschillende fondsen doneerde hij aan tal van goede doelen.

Will Rogers (1879-1935) was een beroemd toneel en filmacteur, humorist en columnist. Hij was een Cherokee, van Indiaanse afkomst.

Franklin D. Roosevelt (1882 – 1945) was de 32ste president van de Verenigde Staten, van maart 1933 tot aan zijn plotselinge dood op 12 april 1945, en daarmee de langstzittende president ooit. Voor het presidentschap was hij Gouverneur van de staat New York, staatssecretaris van de Marine en lid van de senaat van New York. Hij was lid van de Democratische Partij.

Op het moment dat hij als president aantrad, was een kwart van de werkende bevolking werkloos. Er waren sinds het uitbreken van de crisis op Wall Street in 1929 negenduizend banken failliet gegaan. Met zijn New Deal-politiek hervormde Franklin Roosevelt de Amerikaanse economie: er kwamen nieuwe regels voor banken, met grote infrastructurele projecten werden wegen, bruggen, vliegvelden, ziekenhuizen, scholen en dammen gebouwd, en de regering stelde een programma op voor sociale zekerheid voor ouderen, werklozen en gehandicapten. Vakbonden werden geïnstitutionaliseerd en kregen de wettelijke macht te onderhandelen namens de werknemers. Er werd een minimumloon ingesteld en een maximum werkweek van vierenvertig uur. Roosevelt verhoogde de belastingen, met name voor de rijken. Hij werd zowel in 1936, 1940 als in 1944 met een meerderheid van stemmen herkozen, iets dat nu niet meer mogelijk is: een president mag in de Verenigde Staten maximaal twee termijnen dienen.

Julius Rosenwald (1862 - 1932) was een Amerikaans zakenman en filantroop. Hij was mede-eigenaar van Sears, Roebuck & Company, beter bekend als het warenhuis Sears, dat groot werd door het uitgeven van de beroemde Sears-catalogi, ook wel de consumentenbijbel genoemd. Rosenwald doneerde miljoenen aan de opleiding van achtergestelde Afro-Amerikaanse kinderen in het zuiden van de Verenigde Staten.

Nellie Davis Tayloe Ross (1876 - 1977), een Amerikaans politica, de 14de gouverneur van Wyoming. Zij was tussen 1925 tot 1927 de eerste vrouwelijke gouverneur van de Verenigde Staten. Franklin D. Roosevelt benoemde haar in zijn eerste termijn meteen tot directrice van de United States Mint, de Amerikaanse Munt, onderdeel van de United States Treasury, de Amerikaanse schatkist. Zij vervulde die functie twintig jaar, van 1933 tot 1953.

Charles Michael Schwab (1862 - 1939) werd op 35-jarige leeftijd president-directeur van de Carnegie Steel Company. In 1901 hielp hij bij de verkoop van Carnegie's staalfabrieken aan een groep New Yorkse bankiers onder leiding van J.P. Morgan. Na de verkoop werd Schwab de eerste president-directeur van US. Steel Corp.

George Bernard Shaw (1856 - 1950), Iers toneelschrijver, socialist en theatercriticus. Hij was een vrijdenker, ondersteunde de strijd voor gelijke rechten van vrouwen en was voorstander van gelijke beloning voor mannen en vrouwen. Ook was hij overtuigd vegetariër en tegenstander van dierproeven. Hij won de Nobelprijs voor literatuur in 1925; hij accepteerde de eer, maar weigerde het geld.

William Joseph Simmons (1880 - 1945), heroprichter van de racistische organisatie Ku Klux Klan [KKK] in 1915. De KKK was ontstaan na de afschaffing van de slavernij in 1865. De organisatie had een grote aanhang in de zuidelijke staten van de Verenigde Staten. Het

Amerikaanse Congres verbood de KKK door de invoering van de Civil Rights Act in 1871, en vervolgde de leden. In 1875 hield de organisatie min of meer op te bestaan. Simmons richtte de KKK opnieuw op in 1915. De KKK ging uit van de morele superioriteit van de protestantse, witte bevolking. De geheime organisatie legde zich toe op terreur tegen de zwarte bevolking, en was tevens antisemitisch, homofob, anticommu-nistisch en antikatholiek.

Doris Stevens (1888 - 1963), Amerikaanse suffragette van Nederlandse komaf die zowel in de Verenigde Staten als daarbuiten opkwam voor vrouwenrechten. Zij was het eerste vrouwelijke lid van het American Institute of International Law [Amerikaans Instituut voor Internationaal Recht – vert.].

Fred Stone (1873 - 1959), Amerikaans acteur die kon dansen en zingen. Hij werd bekend dankzij Broadway en speelde in verschillende films.

Dorothy Stone (1905 - 1974), dochter van Fred Stone en eveneens een actrice met talent voor dansen en zingen. Zij trad veel op in het theater, maar speelde in de jaren dertig en veertig van de vorige eeuw ook in verschillende films.

Willard Dickerman Straight (1880 - 1918) was een Amerikaanse bankier, uitgever, journalist, officier in het Amerikaanse leger en diplomaat.

John Saxton Sumner (1876 - 1971), de opvolger van Anthony Comstock als secretaris van de New York Society for the Suppression of Vice (NYSSV) [de New Yorkse vereniging voor de onderdrukking van ondeugden – vert.]. Sumner ging in 1950 met pensioen. De organisatie was tegen die tijd al van naam veranderd in de Society to Maintain Public Decency [de maatschappij ter handhaving van publiek fatsoen – vert.]. Werd kort daarna opgeheven.

Gabriel Tarde (1843 - 1904), een Frans jurist, socioloog, criminoloog en filosoof. Tarde studeerde in Toulouse en Parijs. Hij beschreef als één van de eersten het ‘groepsdenken.’ Zijn ideeën werden later door Gustav Le Bon overgenomen. Tarde geloofde dat imitatie onderdeel was van relaties tussen mensen. Innovatie zag hij als voortbouwen op andermans ideeën.

Frederick Taylor (1856 - 1915), een werktuigbouwkundig ingenieur die de industriële productie efficiënter heeft gemaakt. Hij was feitelijk een van de eerste management consultants. Zijn ideeën over efficiency in de industrie beschreef hij in het boek *The Principles of Scientific Management* [De principes van wetenschappelijk management – vert.] dat in 2001 in de Verenigde Staten nog tot de meest invloedrijke managementboeken van de twintigste eeuw werd gerekend.

Ferdinand Tönnies (1855 - 1936), Duitse socioloog en filosoof die naam maakte in de sociale wetenschappen met zijn theorie over Gesellschaft en Gemeinschaft [maatschappij en gemeenschap – vert.]. Hij was mede-oprichter en voorzitter van de Duitse vereniging voor sociologie van 1903 tot 1933 totdat de nazi's hem uit zijn functie zette, omdat hij hen eerder had bekritiseerd.

Wilfred Batten Lewis Trotter (1872 - 1939) was een Engels chirurg, pionier in de neurochirurgie. Hij werd bekend vanwege zijn sociaalpsychologische studies, met name over het kudde-instinct dat hij eerst beschreef in twee artikelen in 1908. Later schreef hij het populaire *Instincts of the Herd in War and Peace* [Instincten van de kudde in oorlog en vrede – vert.]. Dit boek uit 1916 wordt beschouwd als een van de klassiekers van massapsychologie.

Narcissa Cox Vanderlip (1879 - 1966) trouwde in 1903 met Frank Vanderlip, bankier bij de National City Bank in New York. Wijdde zich aan de vrouwenemancipatie en was de eerste president van de New Yorkse afdeling van de League of Women's Voters [Bond van

Vrouwelijke Kiezers – vert.] in de staat New York. Vanaf 1929 zette zij zich in voor de New York Infirmary for Women and Children [het New Yorkse Ziekenhuis voor Moeders en Kinderen – vert.]. Onder haar leiding werd het één van de grootste gezondheidsdiensten in New York.

Graham Wallas (1858 - 1932) was een Engels sociaalpsycholoog en socialist. Hij is vooral bekend van zijn ideeën over creativiteit, die hij beschreef in zijn boek *The Art of Thought* [*De kunst van het denken* – vert.] uit 1926.

H.G. Wells (1866 - 1946) was een Engelse auteur, die nog steeds bekend is van zijn sciencefictionromans *The War of the Worlds*, *The Invisible Man* en *The Time Machine* [*De oorlog der werelden*, *De onzichtbare man* en *De tijdmachine* – vert.] Hij wordt gezien als één van de grondleggers van de sciencefiction.

Paul Samuel Whiteman (1890 - 1967) was orkestleider van een van de bekendste jazz-dansorkesten uit de jaren twintig van de vorige eeuw.

Walter Francis Willcox (1861 - 1964), Amerikaans statisticus verbonden aan Cornell University in New York. Hij gaf als eerste les in statistiek in de Verenigde Staten.

Woodrow Wilson (1856 - 1924) was de 28ste president van de Verenigde Staten, van 1913 tot 1921. Tot aan zijn herverkiezing in 1916 hield hij zijn land buiten de Eerste Wereldoorlog. Een jaar later vroeg hij het Amerikaanse Congres toestemming om Duitsland de oorlog te verklaren. Na de Eerste Wereldoorlog zette hij zich in voor de vrede en de oprichting van de Volkenbond. Hij ontving hiervoor in 1919 de Nobelprijs voor de Vrede.

Edward VIII, House of Windsor (1894 - 1972), de oudste zoon van koning George V van het Verenigd Koninkrijk. Toen zijn vader in 1910 de kroon besteeg, werd Edward Prince of Wales. Na de dood van zijn vader werd Edward VIII op 20 januari 1936 koning van het Verenigd Koninkrijk. Op 11 december van datzelfde jaar nam hij afstand van de troon, omdat hij wilde trouwen met de al twee keer gescheiden Amerikaanse Wallis Simpson. De Anglicaanse Kerk, waarvan Eduard als koning het hoofd was, stond hertrouwen na een scheiding in die tijd niet toe.

Alice Ames Winter (1865 - 1944) was auteur en voorzitter van de General Federation of Women's Clubs [Algemene Federatie van Vrouwenverenigingen – vert.].

Orville Wright (1871 - 1948) was één van de gebroeders Wright, die op 17 december 1903 de eerste succesvolle, gemotoriseerde vlucht ter wereld uitvoerden ten zuiden van Kitty Hawk, North Carolina. Orville was de piloot van het vliegtuig.

Gustaaf Adolf Oscar Frederik Arthur van Zweden (1906 - 1947), hertog van Västerbotten, was erfprins van Zweden. Hij was de oudste zoon van (toen zelf nog erfprins) Gustaaf VI Adolf en diens eerste vrouw Margaretha van Connaught. De prins overleed vrij jong bij het vliegtuigongeluk nabij de Deense Luchthaven Kastrup op 26 januari 1947. Het ongeluk gebeurde met een KLM-toestel dat onderweg was van Amsterdam naar Stockholm. Alle 22 inzittenden van het toestel kwamen om.